

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1215/2021
10.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића, Мирољуба Томића и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела крађа у покушају из члана 203. став 1. у вези чланова 30. и 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Драгомира Мрдаља, поднетом против правноснажних решења Првог основног суда у Београду 26К.бр.937/19 од 27.09.2021. године и 26К.бр.937/19, Кв.бр.1711/21 од 19.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 10.11.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Драгомира Мрдаља, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Првог основног суда у Београду 26К.бр.937/19 од 27.09.2021. године и 26К.бр.937/19, Кв.бр.1711/21 од 19.10.2021. године и предмет враћа Првом основном суду у Београду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду 26К.бр.937/19 од 27.09.2021. године одређено је да се окривљеном АА досуђује износ од 543.000,00 динара на име накнаде трошкова кривичног поступка, а који новчани износ се на терет буџетских средстава суда има исплатити браниоцу окривљеног – адвокату Драгомиру Мрдаљу на означени текући рачун у року до 60 дана од дана правноснажности решења.

Решењем Првог основног суда у Београду 26К.бр.937/19, Кв.бр.1711/21 од 19.10.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Драгомира Мрдаља изјављена против решења Првог основног суда у Београду 26К.бр.937/19 од 27.09.2021. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Драгомир Мрдаљ, због повреда одредаба члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП и Тарифног броја 6. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са предлогом да Врховни касациони суд укине одлуке Првог

основног суда у Београду 26К.бр.937/19 од 27.09.2021. године и 26К.бр.937/19, Кв.бр.1711/21 од 19.10.2021. године и предмет врати том суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Наиме, основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је Први основни суд у Београду побијаним одлукама о трошковима кривичног поступка повредио одредбе члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП и Тарифног броја 6. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Изнетим наводима захтева се, по налажењу Врховног касационог суда, правноснажна решења побијају због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези напред наведених одредаба ЗКП и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К.бр.937/19 од 21.07.2021. године, између осталих, према окривљеном АА на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбијена оптужба за кривично дело крађа у покушају из члана 203. став 1. у вези чланова 30. и 33. КЗ, те је одређено да се окривљени ослобађа дужности плаћања трошкова кривичног поступка и судског паушала и да исти падају на терет буџетских средстава суда. Након тога, окривљени је преко браниоца – адвоката Драгомира Мрдаља поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у којем је определио трошкове који се односе на награду браниоцу у укупном износу од 739.500,00 динара, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за 12 посета окривљеном који се налази у затвору, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, Први основни суд у Београду је побијаним првостепеним решењем исти делимично усвојио и окривљеном досудио трошкове кривичног поступка у укупном износу од 543.000,00 динара, при чему је у образложењу првостепеног решења детаљно наведено за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запређене казне за кривично дело за које је вођен поступак против окривљеног, а наведено је и да окривљеном АА нису признати трошкови на име награде браниоцу за 12 посета окривљеном у затвору, а из разлога јер окривљеном притвор није одређен по овом предмету, због чега по ставу суда ни бранилац нема право на ове трошкове.

Другостепено веће Првог основног суда у Београду је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, побијаним другостепеним решењем одбило жалбу као неосновану, налазећи да окривљеном првостепеним решењем правилно нису признати трошкови кривичног поступка везано за 12 обављених посета браниоца окривљеном у притвору. У образложењу другостепеног решења је наведено да како из списка предмета произилази да према

окривљеном није одређен притвор у предметној кривичноправној ствари, то, по ставу суда, бранилац окривљеног нема право на накнаду на име 12 обављених посета окривљеном у притвору, имајући у виду да се оваква радња сходно одредби Тарифног броја 6. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката односи искључиво на обављени разговор са окривљеним који се у притвору налази по основу решења донетог у кривичноправној ствари у којој је бранилац и поднео трошковник, а што овде није случај, обзиром да се окривљени у притвору налазио по основу решења донетог у другој кривичноправној ствари.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбама Тарифног броја 6. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) је прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за сваки обављени разговор са окривљеним који је лишен слободе или се налази у притвору.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Првог основног суда у Београду на штету окривљеног АА учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП и Тарифног броја 6. Адвокатске тарифе. Ово са разлога јер окривљени, који се у току вођења предметног кривичног поступка налазио у Окружном затвору у Београду, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за обављене разговоре у периоду док се окривљени налазио у затвору, а који трошкови, с обзиром на то да је према окривљеном правноснажно одбијена оптужба, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам окривљени.

Наиме, по налажењу Врховног касационог суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, а посете адвоката притворенику су предвиђене Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и то по Тарифном броју 6. по коме адвокату припада 50 % награде из Тарифног броја 1. за обављени разговор са окривљеним који је лишен слободе или се налази у притвору, и то независно да ли је у конкретном кривичном предмету окривљени лишен слободе или се налази у притвору, обзиром да је то једини начин да бранилац комуницира са окривљеним и да му пружи адекватну одбрану, тако да окривљени у конкретном случају има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за обављене разговоре са окривљеним док се налазио у затвору.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима Првог основног суда у Београду учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Драгомира Мрдаља, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Првог основног суда у Београду 26К.бр.937/19 од 27.09.2021. године и 26К.бр.937/19, Кв.бр.1711/21 од 19.10.2021. године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом и приликом одлучивања ће имати у виду само оне трошкове везано за обављене разговоре браниоца са окривљеним у затвору који су били неопходни и нужни ради припремања одбране окривљеном, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић